

Vänföreningen
T121 Spica Vänner

MEDLEMSBREV # 1/26

Torpedbåtsrederiet Spica

Från vänföreningen

Välkommen till medlemsbrev nummer 1/26!

Vänföreningen har beslutat att skicka ut ett medlemsbrev för varje kvartal där vi berättar lite om händelser och aktiviteter hos oss på T121 Spica och Gålöbasen.

Gålöbasen en fin höstdag

Det stora Jubileumsåret **2026** har startat. Som vi meddelat i tidigare brev så finns planer för ett storstiltat 60års jubileum, men ibland så biter verkligheten en i baken ordentligt, i detta fall heter verkligheten D Trump, (D kan stå för dum, dåre eller Donald) valet är ert, jag har redan valt. Varför denna tråkiga inledning kan man undra? Titta på priset som syns på bensinpumpen och för Spicas räkning dieselpumpen och sedan på vad som händer med ränteläget. Folk i gemen är nog försiktigare med sin privatekonomi för tillfället, vad innebär detta för oss som en liten förening med tajt ekonomi? Avansen minskar/uteblir på körningar, våra presumtiva kunder har andra mer pressande saker som husamorteringar och bensen att lägga pengarna på, att gurkan blev 12,5 öre billigare hjälper inte då. Nog om detta nu, vi får återkomma med reviderade planer vartefter verkligheten hinner i fatt oss.

Första kvartalet 2026 har inneburit årsmöte som denna gång gick bra och avklarades uppe på Drottning Victorias hörsal - fina lokaler för våra årsmöten!

Nyhet från mötet är att vi inte lyckades skaka fram en kassör vilket ledde oss att lägga tjänsten på extern ekonomiansvarig. Detta har fungerat fram till nu då vi är i begrepp att teckna kontrakt med bokföringsfirma för att sköta om ekonomin åt oss. Eftersom just kassörtjänsten tydligen skrämmer folk så känns det helt rätt att vi tar steget och lägger detta utanför förtroendemens tjänster i styrelsen.

Vidare påbörjas förnyade utbildningar och teori i rederiets/vänföreningens regi, allt för att vi ska vara i bra form inför våra biljett- och företagskörningar. Mer om dessa tre träffar som genomförs på våren kommer i rederiets berättelse.

Samling med macka och dryck inför årsmötet

Våren (när den nu kommer) betyder som vanligt att det bryter ut en arbetsfeber ombord för att färdigställa planerade arbeten, detta jubileumsår vill vi ju verkligen visa upp en så fin T121 Spica som vi någonsin kan. Arbetsdagarna är täta och vi tackar de olika ledarna för arbetsgrupperna för ett bra upplägg och hoppas på ett fortsatt smidigt samarbete över tjänstegrenarnas gränser.

Genomgång innan arbetsdagen börjar

Spica lutar i lågvatten och allt bränsle i babordstanken

Planeringen för sommarens stora jubileumsfest som äger rum på Vasapiren 5 juni är i full gång. Firandet som vi genomför ihop med R142 Ystad och Sjöhistoriska Museet rullar på enligt plan och utan några problem. För vår del sköts huvudkontakten av Ove Nyberg som verkligen förtjänar en eloge för arbetet han lägger ned på detta. Spica fyller 60 år och Ystad fyller 50 år, förutsättningarna för ett lyckat jubileumsfirande känns självklara. Båda fartygens ordinarie besättningar, personal från Sjöhistoriska samt speciellt inbjudna kommer att få delta, tyvärr finns inte plats för samtliga medlemmar (trots önskemål) - piren har sina begränsningar.

DÄREMOT ser vi gärna att ni i medlemskåren kommer och hälsar på oss när vi ligger i Stockholm, vår vistelse sträcker sig från den 31 maj till 7 juni, öppet för visning kommer vi att ha 1 juni - 4 juni samt den 6 juni då Sjöhistoriska firar nationaldagen nere på Vasapiren, KUL! HJÄRTLIGT VÄLKOMNA!

Planeringen för årets turer fortsätter och årets uppsättning av marknadsgruppen (Geir Lindström, Henrik Bergman, Peter Liliegren samt Stefan Åhman) har kommit i gång fantastisk bra med arbetet att föra fram Spica som passagerarfartyg men även som en eventplattform. Finns det några bland läsarna som vill genomföra ett eget arrangemang så kontakta oss på event@t121spica.se.

Närmast fortsätter arbetet inför första provturen, utbildningar ombord samt för styrelsens del att se till att överlämnandet av kassörstjänsten genomförs på ett smidigt sätt.

Hårt arbetande besättning påbörjar årets rustningsarbeten i snålblåsten.

Välkommen att surfa in på vår fräscha webbplats – här finns mycket nytt att kolla in!

Med denna redovisning överlämnas ordet till Rederiet och Christian Wollert.

Nytt år, nya utmaningar. Som ni säkert vet är 2026 ett jubileumsår för Spica. Lite blygsammare men ändå, så är 2026 också ett jubileumsår för rederiet. För 15 år sedan, den 18 maj 2011, registrerades rederiet som en ideell näringsdrivande förening hos Bolagsverket. Under dessa år har rederiet ansvarat för driften av Spica, grundat på uppdrag från vänföreningens styrelse, och kontakterna med myndigheterna. I uppdraget har ingått att planera de gång dagar styrelsen fastställt och att Spica är godkänd för passagerartrafik. Arbetet har skett parallellt med att fartyget också ska bibehålla sin historiska status och vara ett arbetslivsmuseum. I vissa fall har dessa två inriktningar gått hand i hand men ibland har myndighetskraven fått företräde, t.ex. installering av modern teknisk utrustning.

Mycket av rederiets verksamhet är grundat i kraven på sjösäkerhet. Det gäller både plattformen, dvs. fartygets skrov och utrustning, men även utveckling av besättningens kompetens och noggrann färdplanering. Omfattningen av det här styrs av Transportstyrelsens föreskrifter och sammanfattas som ett systematiskt sjösäkerhetsarbete. Två viktiga delar för rederiet är vår egentillsyn och besättningsutbildningen. Inte alltid så lätt att få in tidsmässigt i en ideell verksamhet och i konkurrens med behoven att arbeta med fartyget i samband med arbetsdagar. Verksamheten med Spica blir därför mångfacetterad och medlemmarna måste inta olika roller med olika ansvar beroende på vilken verksamhet som genomförs.

För att göra en historisk koppling så skulle följande jämförelse kunna ge en bild av verksamheten med Spica. Under hennes aktiva karriär ingick Spica i 11.torpedbåtsdivisionen som bestod av divisionsledning (Divisionschef och stab), divisionslag (underhåll) och ett antal fartygsbesättningar, varav Spica var en. I dag skulle nuvarande organisation kunna motsvara den historiska divisionen.

Vänföreningens styrelse, (som äger verksamhetsplaneringen), motsvarar divisionsledningen. På motsvarande sätt så kan den "Ordinarie besättningen", (de som ingår i de arbetsgrupper som arbetar med att underhålla och vidmakthålla fartyget), jämföras med divisionslaget. Slutligen kan "Nyckelbesättningen" (som bemannar fartyget under gång och inmönstras av rederiet) motsvara dåvarande fartygsbesättning. En medlem kan ingå i alla dessa tre delar men ha olika roller och ansvar.

Rederiets tema för 2026 är "Sjösäkerhets år". Den turbulens som varit efter Ystads incident med Silverpilen och myndigheternas ökade fokus på vår verksamhet talar för att detta tema ligger rätt i tiden. Efter att den juridiska processen avslutats så har det sjösäkerhetsmässiga uppträdandet och attityden till den riskfyllda verksamhet som framförande av fartyg i hög fart innebär, diskuterats inom föreningen.

Ägaren till Ystad (Statens Maritima och Transporttekniska museer, SMTM) kallade tillsammans med Ystad till ett seminarium där dels incidenten i sig själv diskuterades men även hur vi ska se på säkerheten när vi är till sjöss framöver. Veteranflottillen, Haverikommissionen (som utrett incidenten) och Marinen deltog och beskrev sjösäkerhetsarbetet ur sina respektive perspektiv. Tre verksamheter som ingår i det systematiska sjösäkerhetsarbetet är vår egentillsyn, vår besättningsutbildning och vår färdplanering. Styrning och erfarenhetsmässiga åtgärder inom sjösäkerhetsarbetet sammanfattas i rederiets säkerhetshandbok (Rederi och fartygsmanual, RFM). Under första kvartalet har rederiets fokus legat på att starta upp egentillsynsarbetet och besättningsutbildningen.

Bild från seminariet på Sjöhistoriska

Tillsynsarbetet inklusive översyn av säkerhetssystemen handhas av arbetsgrupperna däck, maskin, tele och intendentur. Det är ett årligt pågående arbete och som rapporteras till rederiet. Rederiet inlämnar senast under maj månad en försäkran till Transportstyrelsen att Spica är kontrollerad sjösäkerhetsmässigt. Därefter erhåller Spica ett intyg som anslås ombord.

Bilder från vårens teoriutbildning

Utbildningsmässigt har vi som tidigare år genomfört tre utbildningstillfällen på kvällstid i lokal i Stockholm. Innehållet i år hade en annan inriktning än tidigare år och fokuserade nu på sjösäkerhetsarbete. Det första tillfället analyserade den tidigare nämnda incidenten mellan Ystad och Silverpilen med fokus på att diskutera vilka erfarenheter och åtgärder som vi på Spica ska dra och implementera i vår verksamhet. Vid nästa tillfälle hade vi bjudit in Ystads redare som presenterade de åtgärder som Ystad vidtagit och som Transportstyrelsen godkänt. Kvällen avslutades med en teoretisk genomgång av sjösäkerhetsarbetet ombord alltifrån kraven när fartyget byggdes till hur vi ska nyttja säkerhetssystemen och planera våra turer till sjöss för att göra verksamheten så säker som möjligt. Det sista utbildningspasset ägnades åt att de olika utbildningsgrupperna presenterade hur de avsåg att genomföra besättningsutbildningarna inom sina ansvarsområden. Vi har för närvarande tre utbildningsgrupper. Brandskydd, MOB/evakuering samt Fartygstjänst. Jag kommer att återkomma till deras verksamhet i kommande kvartalsbrev. Med dessa ord önskar jag alla medlemmar en varm och färgsprakande vår och att vi kommer igång med provturer och andra kulturhistoriska utflykter.

T121 Spica, den enda stjärnan på Gålöbasen

Dan-Inge Lennström
Dan-Inge Lennström
Ordförande T121 Spica Vänner

Christian Wollert
Christian Wollert
Ordinarie FC